

LA SENYERA FEDERAL

Porta-vèu de la Juventut Republicana Federal

Any II REDACCIÓ: August, 14, baixos
ADMINISTRACIÓ: Plaça Olózaga, 10, ent.
No responem dels articles firmats.

Tarragona 19 de Janer 1908

Preus de suscripció

Catalunya y Nacions ibèriques, trimestre, 1'50 pts.
Estranger ..... 2'00

Nom. 16

LA EDUCACIÓ LÀICA

Estola de 1.ª Ensenyansa

Robolledo, 4 baixos

Ensenyansa científica y racional. Clases especiales de repás, reforma de lletres y preparació pera la 2.ª ensenyansa.

S'admeten recomenats y externs

Notes setmanals

En pró del Sufragi

Là brillant campanya empresa en pró del Sufragi Universal pels elements radicais que integren Solidaritat catalana ha trobat ressò en el cor dels catalans; l'entusiasme no ha mancat ni un sol moment, seguit el triomfal torneig dels apòstols, qu'arréu de Catalunya van predicant la santa doctrina de la llibertat.

El poble que sent y pensa, que vol gaudi vida de lliberació, junt ab els seus representants en Corts, protesta irat del vot corporatiu per esser atentori a l'autonomia individual, y marcar una fita de regressió en la democracia Moderna.

Molt pocs, contats son els elements que defensen la representació corporativa, y no hi ha dubte qu'aquests que creuen que'n el projecte den Maura s'ha identificat el sentir de Catalunya y entranya quelcom de profitos per l'autonomia son els mateixos que passen per qualsevolga que siga la forma de Govern.

Reflexionin els catalans! Pensin que de les oligarquies no pot esperarsen res de bò; pensar lo contrari es identificarse ab el sentir dels eterns enemics de les llibertats patries.

Centre Federal

S'avisa a tots els nostres correligionaris que les llistes del nou Cens electoral, estan exposades al públic en els baixos de casa la Ciutat y que fora convenient se prenguessin la molestia de mirar si hi están inclosos.

Tots aquells que no s'hi trobin inscrits, poden passar de vuit a onze de la vetlla, per les oficines del Centre, August, 14, baixos, ont se pendrá la nota corresponent, pera solicitar l'inclosió en les llistes. Acabant el dia 25 el terme senyalat pera fer aquestes inclosions, fins el 23 a la vetlla hi ha temps de passar per les dites oficines, pero's prega que no s'esperi á ferho a l'últim moment, pera que la feina no s'acumuli tota a darrera hora.

Del Mestre

Lecciones de controversia federalista

IV

Nosotros, por nuestro sistema, reconocemos autónomas las regiones todas de la Península; autónomas política, administrativa y económicamente. Podrá cada una, por nuestro sistema, darse la Constitución que estime más conveniente: tendrá su gobierno, sus Cortes, sus tribunales, su milicia, su administración, su Hacienda, y conocerá exclusivamente de cuanto á su vida interior corresponda. Hará, si quiere, oficial el uso de su lengua dentro de su territorio, corregirá ó derogará sus antiguas leyes, dictará las que considere exigidas por la razón y la justicia, y las codificará libremente. Gozará, en una palabra, de todas las atribuciones que no hayan sido taxativa y expresamente conferidas á los poderes federales. En la Constitución federal tendrán las regiones el límite de sus facultades y la expresión de los deberes que para con España tengan. La extralimitación de las unas y el incumplimiento de los otros constituirán rebeliones que podrá la federación reprimir por las armas. A fin de prevenir las, no surtirán efecto ni las Constituciones regionales ni las reformas que en ellas se introduzcan interin no estén aprobadas por las Cortes de la Federación.

No podrán las regiones invadir los fueros de España ni atentar contra las libertades de los ciudadanos. Si de algún modo las suprimieran ó las menoscabaran, tendría también la Federación el derecho de obligarlas á que las restituyesen en toda su pureza. Descansa nuestro sistema en el principio de la autonomía humana, y no podemos consentir que se la infrinja, limitando en el individuo las manifestaciones del pensamiento y la conciencia.

Tampoco podrán las regiones conservar ni restablecer la monarquía. La forma obligada de nuestro sistema es la República. Sostenemos en los negocios nacionales las regiones á los poderes de la Federación, pero á poderes electivos. Es hereditario el poder en las monarquías, y no podemos aceptarlo. De aceptarlo, pondríamos sobre las regiones una institución que estaría fuera de su alcance y tendería por su natural indeleble á embeberlas en el Estado. Esto hace hoy el Imperio en Alemania y Austria.

Hay, como se ve, en nuestro sistema una verdadera ponderación de poderes y de fuerzas, la unidad de la Nación, sin mengua de la libertad ni de la personalidad de las regiones. Es cada región un Estado dentro del Estado; pero sin que mutuamente se invadan ni ninguno de los dos padezca. Sistema más racional, más acomodado á la naturaleza, más flexible, más apto para unir aún á las naciones todas de la tierra, no lo ha concebido aún ningún talento político,

Lo adoptaron los trabajadores en cuanto quisieron internacionalmente organizarse y á él van aún los que sueñan con la total abolición del Estado.

Quéjanse algunos de los que innovaron la división territorial de España, sustituyendo las regiones á las provincias; pero injustamente. España venía de tiempo inmemorial dividida en las regiones en que la dividimos nosotros; las actuales provincias datan sólo del año 1833, en que se las creó por un simple decreto, siu tener en cuenta ninguna razón étnica ni geográfica, y si tan sólo necesidades administrativas. Como consecuencia indeclinable del sistema unitario las estableció el Gobierno de aquella época; con las provincias de hoy, decía, no puede ser rápida ni simultánea la acción del Estado.

Nada innovamos; restablecemos lo que fué; lo que tenía razón de ser, atendidas las diferencias características de todas las regiones; lo que ha subsistido en lo militar hasta el año 1893; lo que existe, aun respecto á las Universidades y las Audiencias de territorio; lo que quiso restaurar Escosura el año 1847 en lo civil y lo político; lo que han deseado y no se han atrevido á realizar muchos de nuestros políticos. La división nuestra es radical; no la de ahora. Por esto hablamos principalmente de la autonomía, de las regiones y no de la de las provincias. En qué faltamos?

F. PI Y MARGALL.

ment s'han fet comprender per la majoria del poble que decididament lluita per son millorament. No ha triomfat encare la federació, no, però no hi ha dupte que d'ella serà el triomf si perseverem en la lluita.

El poble català també considerá que era necessaria una forta lluita per acabar ab el caciquisme que l'oprimia y el vexava, y lluitá y va vencel.

Aixó vol dir doncs, que de nostra actitud depen que sia coronat per el més complert exit lo que a tots ens es d'utilitat.

Lluite sempre doncs, esperits progressius, que lluitant fem via l'camí del progrés y de la emancipació humana. No desmayém, no, perquè poca cosa notém què alcansen nostres esforços; pnig a voltas don més bon resultat l'evolució continuada, que una revolució propagada y no sentida.

Diu un antic adagi català, que la perfidia mata la causa y ab perfidia no hi ha dupte que triomfarém.

JOAN TORRENT.

Arenys de Mar 13 Janer 1908.

El Sufragi Universal

El vot corporatiu

El dret que tot home té al sufragi es intangible. Es una funció inmanent del home social. Tant sagrada considerém l'intervenció de tot ciutadà en l'elecció dels directors de les societats totes, que no podém comprendre que a nostres temps hi hagi qui, amparat en una oligarquia que no té ni tindrà mai cap explicació, vulgi mixtificarlo en la elecció de diputats provincials. Qui aixó intenti serà un fill renegat de la història d'Espanya que al desitjar fer amputació en els drets de ciutadania, embruta intencionadament les pàgines de la susdita història, escrites totes elles a costa de tanta sang vessada per pares y avis nostres.

No pot ser. El poble català no consentirà se li arrebassin els seus drets que son font de la seva sobirania. Catalunya alhora en protestarà enèrgica, viril y revolucionariament de la gesta que'l desgovern madrileny intenta realisar. Catalunya vol viure la vida dels pobles grans, treballadors y lliures, no la vida de abnegació y d'esclavatge. Catalunya no vol morir, ni morirà, que consti, a les mans d'infamants cacics, miseria y escarni de la moderna civilitació, doncs porta en sí'l germen de la seva lliberació y al enemics el germen de la lliberació de tots els pobles que integren la gran península Ibèrica.

L'habilitat d'eix home que's nomena Maura s'esfumarà en front la fermesa de voluntat del poble català, ja que tots y cada hu dels seus fills considerém el Sufragi Universal com a part de nosaltres mateixos. No volém els catalans que sens tracti com a instruments, sino que volém que sens respecti com a ho-

Lluita

Per assolir son progrés els pobles y sa completa emancipació els homes, es de tot punt necessari e indispensable una lluita continua en tots els ordres de la vida humana.

Deuen lluitar ab fermesa els pobles pera conquerir llibertat, progrés y cultura, pera nivellarse ab els que son capdevanters de la civilisació moderna. Y deuen lluitar també els homes per asolir son millorament social.

Lluita l'industrial pera buscar rendiments en son negoci y lluita també l'obrer pera'l millorament de son etern sufrir. Y a voltas també lluitan tots pera conquerir lo que abdós elements els hi es comú: la llibertat y prosperitat del poble.

Hi ha escéptics que per res els preocupa la lluita, sia questa de la classe que sia, puig per tot argument diuen que no hi ha res a fer.

Si nostres passats no haguessin lluitat ab l'energia qu'ho ferèn, ¿tindriem a cás avuy cap classe de llibertat?

Jo crec que la lluita es vida y continuament devem lluitar pera guanyar sempre. Mantenint aquest caliu, sempre anirem endavant; sempre ocuparem noves posesions que seràn de millorament per nostra causa.

Qué ha passat ab las ideas federatives? Doncs que perseverant en la lluita ab las demés y propagantlas continua-

mes. Y si algú, fos qui fos, es proposés tal cosa aquest seria arrollat per les circumstàncies del temps, doncs ningú podrà provar que'l riu vaig del mar a la muntanya, ni que cap planeta giri al inversa de lo que'l seu instant de conservació li marca.

Fins a nosaltres que escribímos aquelles ratlles ens sembla mentida que al comens del sige XX hi hagi home polític com en Maura que, condensant les reaccions totes, vulgui esborrar quelcom de la constitució espanyola, quelcom que an a les altres nacions ens dona el nom de civilisats. La veritat, no concebímos homes del vol polític del Sr. Maura a nostres temps, sino que'n els expliquem solament en l'edat mitja.

No cal duptarho que vindrà un temps en que'l sufragi universal estarà en desús; pero a les hores el sufragi es farà corporatiu per les exigencies del progrés, venint a esser el vot corporatiu un complement del Sufragi Universal, no un atentat del mateix com en Maura preté.

Fassi lo que fassi Maura, el triomf ha d'esser del poble, per més que al costat d'aquell hi siguin els amics del *estatu quo*.

La societat humana té'l movimient d'ascenció, no de regressió.

Pesi a qui pesi.

VENERAND SOLANELLES.

Riudecols, Janer de 1908.

La moció

del Sr. Guasch

A la sessió de la setmana passada del nostre Ajuntament va explanar el regidor nacionalista En Robert Guasch la seva anunciada moció en contra del Arcalde de R. O. En Josep Prat Prats.

Tots els fets relatats pel Sr. Guasch eren ja coneguts. Malgrat això va saber recopilarlos en forma tan brillant que produïren la més gran sensació, fins al extrém que'l propi interessat no sapigué qué dir, concretantse a manifestar que en un altre sessió ja contestaria. ¡Déu esperar a que li donguin per escrit la llissó qu'ha de recitar! O, potser espera inventar un altre denuncia, com la dels empleiats municipals per tornar a desviar del plet d'ell a la opinió pública!

Sigui com sigui les aclaparadores acusacions del Sr. Guasch queden en peu. No podia l'Arcalde de R. O., encare que ho intenti, desvirtuarles ni anularles. Com hem dit eran ja totes coneudes. La premsa en diferents ocasions s'en havia ocupat y mai van esser desmentides. Això prova qu'eren vritat.

No es un fet, ni dos, ni tres. Es tota una serie que comensá quan va esser elegit regidor, y d'això ja fà bastants anys, fins als moments actuals en que per segona vegada, y també de R. O., ocupava la Arcaldia.

Y consti que no va dirlos tots el senyor Guasch els fets censurables en que ha intervengut En Josep Prat Prats, unes voltes com a regidor y altres com Arcalde. Confiadament esperem en que no's passarà gaire temps sense que's fassin públics molts altres tant o més censurables que's relatats pel senyor Guasch.

Es el seu un historial del verdader cacique. Es l'únic conservador que hi ha en l'Ajuntament y no sembla sino que la seva persona hagi recullit tot el virus d'aquells altres conservadors que passaren per Cà la Ciutat, essent els causants de l'actual decadència econòmica de Tarragona.

Ha sigut una verdadera llàstima que la moció del Sr. Guasch no s'hagi impres en fulles soltes per esser repartides profusament per tot Tarragona. Acusacions com la que virilment va fer el senyor Guasch era precis que tothom la guardés impresa per quan l'ocasió se presentés de que vulguin tornar a esser reelegits els que sols son mereixedors del desprecí de tot bon fill y ciutadà de Tarragona.

Coralment felicitem al honrat regidor En Robert Guasch per la seva enèrgica y aclaparadora moció, confirmativa en un tot de la campanya que en el Municipi havia emprès nostre amic y corregional Sr. Redón.

Actes com els realitzats per els senyors Guasch y Redón, abdós de diferents idees polítiques y religioses, son proves evidents que ab bona voluntat podria constituirse a Tarragona una Solidaritat municipal composta de tots els homes honrats, siguin els que vulguin els seus ideals polítics ó religiosos, en contra dels *caciques, chanchulleros y vividores*, que ab tanta mena s'han apoderat de l'Ajuntament, essent la desgracia de la nostra estimada Tarragona.

El juego en Tarragona

Sr. Gobernador: Inútil ha sido, hasta hoy, que LA SENYERA FEDERAL haya denunciado á V. que en Tarragona se juega á los prohibidos por la ley. Será preciso valernos de nuestras influencias para que sus superiores le haga comprender que su presencia en esta morigerada población tiene otro adjetivo que el de ganar ó perder unas ó varias elecciones.

Las consecuencias que en la actualidad está acarreando el *tapete verde* son terribles, ya que las víctimas son desgraciados obreros padres de familia, que caen atraídos por los cantos de sirena de cuatro vividores de oficio, escoria y afrenta de los buenos ciudadanos

Además, no es un secreto para nadie que en una sociedad, no recreativa de la Rambla de Castelar y con órgano en la prensa, se halla convertida en una chisalata ó sucursal de Sierra Morena, con la agravante de impunidad de los actos ilícitos que se cometan, como si estubiesen protegidos y amparados por una personalidad que por sarcasmo se llame liberal y democrática.

No queremos ahondar más en este asunto, pero si no cesa al momento esta afrenta contra la honradez de las familias de desgraciados obreros, nos veremos precisados á hacer la denuncia en la forma más conveniente.

Diario de Tarragona, en su número del miércoles, se ocupa con bastante claridad de tan pernicioso vicio.

Conforme, colega.

¡Que vergüenza, qué asco nos producen esos vividores! esos malos ciudadanos que explotando el hambre de los desheredados de la fortuna, de los hijos del trabajo, osan pasar por personas decentes y regeneradoras del país.

¡Pobre país!

L'ús del "llur"

Heus aquí un mot, el *llur*, que sovint veiem en els periòdics catalans y la major part de les vegades mal empleat. Hi tenen amor an aquella paraula els nostres joves escriptors; però desgraciadament veiem que l'usen sense coneixerla, sense saber lo que significa.

Llur y llurs són possessius catalans, ben catalans, que solament poden usarse quan el posseidor es plural, més de un. Per exemple: de una casa que signi de dos o mes germans, podrá dirse "llur casa" (d'ells). Y si les cases són dues o més, se pot dir igualment "llurs cases" (d'ells).

En cambi si'l posseidor de la casa o de les cases no es més que un, no podrá dirse, perqué serà un disbarat, "llur casa" ni "llurs cases". S'ha de dir "sa casa" o la seva casa".

Està entès? Creiem que si, perqué la cosa es clara. El *llur* català té la mateixa significació del *leur* francés y del *lor* italià.

A veure, doncs, si parlant dels que lleixen un diari se'n dirà *llurs* llegidors, o *llur* mare parlant d'un sol fill, error que cometan molts catalans que usen aquell possessiu sense saber el seu significat y creient que parlen un català pur y literari.

***

Hem copiat les precedents ratlles de nosbre estimat confrare barceloní *La Revolta* per creure qu' es molt convenient que 's nostres llegidors sàpiguen ei verdader empleu que s'ha de donar al mot *llur*, y a mes, perque probablement LA SENYERA y alguns dels seus colaboradors l' haurán mal empleat alguna vegada. Per la nostra part, procurarem' d' ara en avant, donar el verdader sentit y empleu al possesiu de referencia.

En el arroyo....

Esbozo dramático

PERSONAJES

SOFIA. 25 años. En su pálido rostro está marcado el sello de la miseria y el sufrimiento. Su estado de excitación denota que sostiene una gran lucha anímica.—Viste pobemente; falda de color indefinido, zapatos rotos, pañolón negro y toquilla negra.

GUILLERMO. 30 años. Porte distinguido. Viste con mucha elegancia; sombrero holgado y gabán, bastón y guantes. Su carácter es dulce y bondadoso.

ESCENA

Una avenida con árboles en ambos lados. A la derecha, primer término, un banco de madera con respaldo. A la izquierda, segundo término, otro igual. En el segundo un establecimiento de bebidas, con las vidrieras cerradas, iluminadas por la luz interior. Al fondo telón que representa la continuación de la avenida. Globos eléctricos hasta al final de la vía. Es de noche.

(Al levantarse el telón, Sofia está sentada en el banco de la derecha, arrebujada en el raiado pañolón. Tiene caída la cabeza sobre el pecho; está en actitud pensativa. A menudo pasan transeuntes: señores y gente del pueblo. Del establecimiento cercano se percibirá el confuso rumor de voces y el rasgueo de una guitarra. Se oye cantar esta malagueña:

«Dos cirios ¡ay! le alumbraban
á la pobre madre mia;
junto con ella enterraban
la mitad del alma mia.»

Al extinguirse el canto resuena un estrepitoso aplauso seguido de «bravos y olés». Pasan así dos minutos. Sofia levanta la cabeza y se pasa la mano por la frente como si quisiera alejar una idea fija que la atormentara.)

SOFIA

¡Que contrastes nos ofrece la vida! (Extiende el brazo.) Allá, risas y franca alegría; en mi derredor la tristeza con su cortejo de lágrimas. (Pausa y transición.)

¡Qué hará la pobre hija de mi alma? Dos horas, un siglo para una madre, que no la he visto. (*Deslia un pañuelo y saca unos céntimos.*) Dos horas de implorar limosna por cafés y plazas y éste es el producto. (Con amargura.) ¡Cincuenta céntimos! cantidad exigua que nada representa, y tanto como me ha costado el reunirla. ¡Cuantos desengaños he recibido! (*Transición.*) Con este dinero podría aplacar el hambre; desfalleco de debilidad, y en mi cerebro siento un vacío como si la tierra girara en torno de mí.... (*Se levanta.*) ¡Mas no! son para comprar la medicina á mi hija, y apesar de eso no hay lo suficiente; es poca cantidad. ¡Dios mio! ¿Qué hacer? Las palabras del médico son como un mazo que golpea mis sienes; él lo ha dicho, sí, con aquella calma estóica que le es peculiar y hiela mi alma: «O compra mañana la medicina que le receto, ó su hija muere» lácónicas palabras que envuelven una sentencia, que me dan fuerzas para todo.... y al mismo tiempo me laceran el corazón. (Pausa corta. Tocan horas.) Las diez ya. (Pausa. Queda pensativa; de pronto sacude la cabeza con firmeza.) ¡Ea; estoy decidida! Aquel Dios todo bondad que está en el cielo, perdonará mi falta. (*Animándose.*) La limosna de cinco pesetas que vale la medicina nadie me la dará; eso ni pensaré; si digo la verdad de mi miseria no me creerán, estoy decidida: venderé mi cuerpo.... y me inmolare en aras del sacrificio. Yo me pierdo, pero salvo á mi hija querida. (Entra en escena un caballero. Sofia se acerca á él, va á decirle algo y no puede. El caballero desaparece. Pausa.) ¡No, no puedo, Dios mio! (Pausa corta.) Por aquella calle viene otro caballero hacia aquí. (Mira.) ¡Ya se acerca! Que no me falte esta vez el valor. (Entra un caballero. Sofia se acerca á él, temblorosa.) Señor.... señor.... (El caballero sin hacerle caso, marcha por la izquierda último término.) ¡Ni aún eso, Dios mio! (Se sienta en el banco. Con el pañuelo se limpia los ojos. Pausa. Entra un obrero. Sofia al percibir sus pasos se levanta como movida por un resorte.) Buen hombre.

OBRERO

Dios te remedie, hermana. (Marea.)

SOFIA

¡No, no es eso!... (Por la izquierda último término entra una mujer achupada. En el cabello lleva flores. Se acerca al obrero y le toca en el hombro.)

CHULA

¿Vienes.... querido? (El obrero habla en voz baja unos segundos; se coge del brazo y marchan. Sofia los contempla.)

SOFIA

Solo las que son malas tienen suerte. (Pausa y transición.) Nada conseguiré ya. La noche avanza y esta calle no es concurrencia. (Con amargura.) ¿Dónde iré santo Dios? ¡A casa y con las manos vacías, no, eso nunca y quizás mi pobre hija devorada por la fiebre, esté agonizando. (Se limpia las lágrimas. Se oye otro cantar. Sofia lo escucha ensimismada.)

«¿Que yo te olvide me dices?

¿Que no piense más en tí?

Clava un puñal en mi pecho

pues antes quiero morir.»

Otra vez el mismo canto. (Se abriga con el pañolón.) ¡Que frío siento! (Mira por todos lados de la escena.) La calle ha quedado desierta; no se vé ni un alma;... y yo, sin conseguir nada. (Escucha con atención.) ¡Ah! un caballero! Dios quizá me lo envíe. (Entra en escena Guillermo, con paso medido. Sofia se acerca decidida á su lado, y le golpea suavemente en el hombro.) Caballero.

GUILLERMO

No puedo detenerme amiga. Llevo prisa. (Va á marchar.)

LA SENYERA FEDERAL

SOFÍA

(Suplicando.) ¡Oh, no, espere, no marche!

GUILLERMO

(Dando un paso) Adios; otro dia será.

SOFÍA

(Lo coge del brazo.) Caballero,... un instante nada más.

GUILLERMO

No seas terca mujer, y déjame tranquilo. (Se deshace con violencia. Sofía llora con amargura. Guillermo, arrepentido de su violencia, la contempla en silencio. Pausa.) ¿Porque lloras con tanto sentimiento? (Pausa.) ¿Porqué llora usted? (Sofía levanta la cabeza, fija sus ojos en los de Guillermo y le coge la mano.)

SOFÍA

Perdóname caballero. Yo no soy lo que parezco. No soy mala.... Dios lo sabe. (Esconde la cabeza entre las manos.)

GUILLERMO

(Aparte.) Su llanto es sincero. ¡Pobre mujer! (A ella.) Vamos; enjuague las lágrimas y digame lo que le pasa; por cual poderoso motivo ha dado usted este paso?

SOFÍA

¡Oh, si muy poderoso caballero, créalo usted!

GUILLERMO

(Con solicitud.) Siéntese en este banco y esplíquese.

SOFÍA

(Se sienta.) Su bondad caballero, me da fuerzas; cuanto le agradezco.... (Guillermo se sienta á su lado.)

GUILLERMO

La timidez al ofreceros.... las sinceras lágrimas derramadas al oír mi negativa.... todo me hace suponer que no pertenece usted á la categoría de las desgraciadas que venden su cuerpo.... por cuatro miserias reales.

SOFÍA

¡Gracias, gracias!

GUILLERMO

He formado de usted otro concepto; lo prueba el hecho de que tengo trabajo en este momento, y le escucho no obstante.

SOFÍA

Sentiria mucho....

GUILLERMO

No se preocupe. Puede hablar con toda tranquilidad.

SOFÍA

Pues bien caballero; aunque mi historia poco puede interesarle, me veo obligada después de lo sucedido, á revelársela á usted.

GUILLERMO

¿Tan joven y ya tiene historia?

(Continuará.)

Moviment federal

La nostra "Joventut Federal" el renovar la Junta ha quedat constituida en la forma següent:

Junta d'Acció Política

President, J. Brú Ferrer.—Vocals: Agustí Ribas Llagostera, Rosendo Mélich.—Secretari, Josep Jové.

Junta Administrativa

President, Ramón Matas.—Vispresident, Josep Tugues.—Vocals: Ramón Llansá, Emili Prunera, Guillém Ferré, Josep Vallvé.—Tresorer, Eugeni Gil.—Secretari, Josep Rovira.—Vissecretari, Carles Blay.—Bibliotecari, Ramón Pié.

La esmentada Joventut va acordar adherirse ab entusiasme al próxim Congrés Català de Joventuts Republicanes, que ha de celebrarse a Barcelona.

**

La Junta Directiva de la "Joventut Federalista de Sant Feliu de Guixols, ha renovat els següents càrrecs:

President, Ròmul Sureda (reelegit).—Secretari, Josep Bordas Moré.—Vocal, Bonaventura Feliu.

**

Els federals de La Bisbal contem avui ab casa propia degut als esforços realitzats per dits corregionalis que no reparen en més per fer gran y fort el nostre partit.

Rebin tots ells, nostra enhorabona mes sincera.

De teatres

Centre Federal

L'última funció de la temporada fou la celebrada el darrer diumenge en aquesta apreciable societat. Celebrava son benefici la Sra. Ventureta Basseda, simpática y aplaudida primera actriu, que durant tota la temporada havia contribuit, juntament ab la Secció dramàtica, a fer passar agrables vètlers als socis del Centre y a les seves famílies.

La beneficiada esculli pera aquella nit, el drama social en dos actes y en prosa «Justa venganza», del que n'es autor nostre estimat company En R. Homedes Mundo. En l'interpretació de l'obra ens demostrà la Sra. Basseda que sab dominar perfectament el drama y la parla castellana, lo que l'acredita de ser una verdadera actriu dramàtica. Ajudaren a la esmerada interpretació els joves de la Secció, rebent tots al final del primer acte y a l'acabarse l'obra dues grans ovacions, obligant a presentarse a l'escenari a l'autor Sr. Homedes junt ab la beneficiada.

Per fi de festa se posà en escena la joguina «Els banys de Banyoles», essent objecte d'una nova ovació quants hi prengueren part.

La Sra. Basseda rebé bastants regalos, de la Secció dramàtica y de variis admiradors seus. LA SENYERA, al donar la salutació de despedida a tan simpática actriu, li desitja forsa triomfs en la seva carrera artística.

**

No volém tancar les nostres notes teatrals sense ocuparnos dels joves corregionalis que ab tant carinyo han demostrat durant aquesta temporada, qu'estimen y senten l'art escènic. L'Art no està pas renyit ab la política, ben al contrari, considerém que l'un va agermanat ab l'altra y que abdós marquen el grau de cultura dels pobles que's practiquen. Pero, atenentnos a que en un casal de caràcter polític com es el Centre Federal, lo que en primer lloc deu preocupar a tots els socis que l'integren, es la propaganda ardida y serena dels ideals respectius, es per lo que no hem nomenat ni a un tan sols dels joves que han actuat durant la finida temporada.

Avui, que ja han acabat llurs tasques, estampem els seus noms, perque l'estudi y la constància ne fa mereixedors. Son aquests els joves Srs. Jové, Piñol, Rovira, Ramos, Matas, Sans, Casapríma, Domènech, Brull, Viñas, Pié, Pons, Aixendri, Fortuny, Belilla, Pontóns, Vallvé y Torres.

LA SENYERA, que sab prou bé que's esmentats corregionalis tenen tant de carinyo pera'ls ideals que ab entusiasme defensém, com per l'Art escènic, els felicita sincerament y's encoratja pera que no oblidin ni l'una cosa ni l'altra, que l'Art y la Patria deuen esser estimats per tothom.

Plecs y esquinades

La barra del tristement célebre Lerroux es molt gran, inconmensurablement gran.

Ell, l'ateu, l'apostata, el renegat, en el

mitin celebrat fà pocs dies à Santander digué: «Yo las respeto todas las religiones yo nunca hice befa... etz. etz.» A qué seguir copiant mes? Fem tan sols memoria y recordemli alló de:

Jóvenes bárbaros! Luchad, Matad, Morid... Alzad el velo de las novicias y elevadlas á la categoría de madres.

Y alló altre del miting del Llorito a Tarragona.

Mira tú, si seremos radicales en nuestro programa que mañana que seamos poder, no separaremos la iglesia del estado, haremos más las religiones las suprimiremos todas.

Devant d'això qui serà el *Iluso Cañizares* que pendrà en serio la pila de barbaritats del infelis ex-emperador del Paralelo?

Quatre beneits com ell en tot cas.

Llegim:

"Se troba a Palma de Mallorca el conegut viatger explorador anglès Eric Start, membre de la societat Geogràfica britànica.

Ha recorregut tot el món havent estat festejat pels sobirans, regalantli algunes esclaves en calitat d'poseses."

Ha corregut tot el mar
l'han fesfejat sobirans
y al final com homenatge
varies donas li han donat?

Pobre Start! compadeixemlo
pobre Start, com deu estar!

Torném a llegir:

"Se ha reunit en banquet a Saragossa, la Comissió organisadora de la festes del Sitis baixa la presidència del governador. Aquest brindá oferintse a tots.

L'ex diputat a Corts senyor Isabal demanà estreta armonia pera que siguin brillants les festes.

El regidor senyor Galvez demanà millores pera la ciutat, y el corresponsal d'El Mundo digué que es necessari que els periodistes siguin amos dels periódics en que escriuen, puig són sols amos de la ploma mentres altres s'apoderen dels ingressos.

Quin corresponsal mes innocent te El Mundo a Saragossa!

Encara no sab qué la major part dels que's diuen periodistes no son propietaris ni de la ploma ab que escriuen? Que no ho sab que la tenen venuda al millor postor? No, doncs comensin á fer informacions á casa seva potser; a la redacció en trobaria algun.

Solts y noves

El Centre Federal tenia convocada para la Junta General ordinaria anual. Si per falta de socis no s'hagués pogut reunir ahir, celebraría la Junta de segona convocatoria avui a les tres de la tarde.

Senyor Governador: Desde que les timbes funcionen obertament a ciencia y paciencia dels encarregats d'evitarlo, que els furtos y robos menudejen d'una manera botxornosa per nostra capital.

Procuri-y no ho prengui com a consell—donar ordres severes als seus subordinats, puig no fora gens estrany que l'un fet tingües estreta relació ab els altres.

Se fan molts comentaris respecte al cas de no haberse ocupat del joc en aquesta ciutat, mes que els periòdics *Diario de Tarragona*, *La Cruz* y LA SENYERA FEDERAL.

Nosaltres ens absténim de fersos ressó dels mateixos; lo que si dirém es que no son gaire falaguers.

En el vinent nombre publicarem un article de nostre estimat col·laborador En Ramón de P. Martorell, de Sant Feliu de Llobregat.

També ens ha honrat ab una bonica composició el conseqüent federal En J. Costa Pomés.

La senyora esposa de nostre particular amic En Valeri Delor y germana de nostre bon company En R. Homedes Mundo, donà a llum un hermós nen el darrer dimecres.

La nostra enhorabona a la distinguida y apreciable família Delor-Homedes.

Hem sentit remors d'que la "Unió Democràtica Nacionalista" d'aquesta ciutat tracta de declarar-se republicana en vista de la diferència de criteri que regna, entre els elements de la dreta y la esquerra catalana, respecte al sufragi universal y al vot corporatiu.

Celebrem que la nova es convertís en realitat tota vegada que sabé son molts els elements republicans de la susdita entitat.

El dimecres de aquesta setmana morí el que'n vida fou amic particular nostre En Cristófol Gabriel pràctic d'aquest port.

Rebi sa apreciable família nostre mes sentit pésam per tan irreparable pèrdua.

Tornemhi.

Senyor Batlle, fassí l'obs qui de recordar-se dels veïns del port, que tenen els carrers que fan *goig* de mirar y apropòsit pera que 'ls carruatges aboquin d'allò mes.

Se'n recordara aquesta vegada?

Llibres y Revistes

Tres dosselles de la aristocracia de Turin, burlades per un galantejador alemany (fotografies y informació); la mora del general Drude (hermós retrato); Elena Fons (portada en color); contestació de Gonzalo de Quirós a la carta de Unamuno, en que diu que els de Madrid tots son uns y tots unes; articles de Félix Méndez Zamacois, Serrano de la Pedresa, Dório de Gadex, el Bachiller Corchuelo, etz. Concur, versos de Mirandà ilustrats, planos de dibujos de Almoguera, Jovar, Arveras y Blàs. porta aquest diumenge el popular setmanari *Flores Cordiales*.

Promesa

La formiga avara
colgà en el graner
las llevors madures
que de nit y dia
cerca en el bon temps.

L'obri perfidiosa
en el terraplé
trayent grans d'arena,
y forja esperansas
en sa solidès!

Vingueren les plujas
revingué'l terreny,
s'extremí sa crosta
y empés sortí enfora,
l'aire del graner,
cloguentse raquiticas
las sevas parets
que l'aigua abundosa
vá desfigurarlas
y desferlas prest.

El graner en runas
ha cubert la neu;
las llevors s'amaran,
s'inflan, es que senten
el vital empeny.

El graner en runas
en l'abril vinent
mostrarà la plètora,
la tendra brotada
d'isolat pomell.

A. COSTA Y SENDRA.

GRAN CRIADERO DE CEPS AMERICANS

— DE —

BRÚ Y PEREZ (S. en C.)

Ceps robustos, de grans arrels y primera calitat.

Preus molt econòmics.

Carretera de Castelló (Quatre carreteres)

TARRAGONA.

Tipografia Tarraconense, Méndez Núñez 5,

BODEGA VINÍCOLA DALMAU Y NIN

Especialitat en vins de taula, País y generosos a preus mòdics.
Únic dipòsit a Tarragona dels acreditats vins dels magatzems de Xerez Sanchez Romate, els quals s'expendrà a preus sumament econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Telèfon nom. 67.

3, S. Agustí, 3.—Tarragona

PALLEJÁ FOTOGRÀF UNIÓ, 18

Casa fundada en 1863

Edifici construit exprofés pera fotografia

Reproduccions, ampliacions, postals, etz. y tota mena de treballs pels procediments moderns mes perfeccionats.

LA JOYA DEL CENTRO JOSEP RIOLA

22, Rambla de Castellar, 22.—TARRAGONA

Vins de taula, Priorats, Rancís y Generosos.—Oli pur de oliva.—Gran assortit d'ampolles de licors y aiguardents de superior qualitat a preus molt econòmics. Xampany desde 3 a 10 pessetes l' ampolla.

SE SERVEIX A DOMICILI

GRAN FÀBRICA DE CALSAT PERA PÀRVULS CAVALLÉ Y MARQUÈS

CASA FUNDADA EN 1889
Aflores de S. Francesc, 94.—TARRAGONA

AIGÜES Y SALTS DE MEDIANA DE ARAGÓN

Aigua mineral-natural púrganta.—Preu de la ampolla 1 pesseta.
Sals naturals púrgantes, depuratives, diuretiques, aperitives, lacsantes, obtingudes per evaporació espontània de l'Aigua de Mediana de Aragón.—Preu del frasc 2 pessetes.

Capseta Ideal La mellor purga a l'alcans del tothom.—Cada capseta conté 25 grams de Sals Naturals. Purgantes de Mediana de Aragón; dosis més que suficient pera una purga: Preu 25 céntims la capseta.

Sals Naturals perfumades al Thymol pera loció y bany. Sulfatades-sòdiques, obtingudes per evaporació espontània de l'Aigua de Mediana de Aragón.

Pots de 1,2 kilo, 3,50 pessetes; 1 kilo, 6 pessetes.

Barrils pera 3 banys, 12 ptes.; 5 banys, 15 ptes.; 7 banys, 18 ptes.

Toilette íntimo de les senyores. Irrigacions vaginals y rentats vulvars ab la solució de les Sals Thymolades, son lo mellor remey y més eficàs desinfectant pera prevenir y curar les afeccions de l'aparell genital femení.

CAPSETA SALUS contenint 6 paquets pera 6 irrigacions, 1 pesseta.

Sals del Pilar pera preparar la més estomacial y econòmica Aigua de Taula. Sens rival en les afeccions del païdor, fetge, ronyons y ventrell. Caixa de 10 paquets pera 10 litres d'aigua: 1 pesseta.

Únic dipòsit en aquesta província: P. REDON, Plaça d'Olozaga, 10, entrell,

TARRAGONA

PASTISSERIA Y COLMAT SARAH BERNHARTD DE LLUIS RIOLA

Gran laboratori de rebosteria y tota classe de pastells pera bodes, bateigs, etz.—Complert, assortit en capsets espcionals pera bombóns.—Objectes de luxe, xampany y vins y licors del pais y de l'extranger.

Sant Agustí, 19.—Tarragona

FÀBRICA DE BRAGUERS

Aparells ortopèdics (trencats)

Son molts els que venen braguers pero molt pochs els que n'saben construir. Costa molt colocar un bragueu, pero mes encara saberlo construir, puig avans de colocarlo b' es indispensable saberlo construir perque sense la ciencia y practica de construccio mal se pot adquirir da de colacion.

No us deixeu atraure per aqueixos aplicadors de braguers que desconeixent per complet llur construccio, anuncien la radical curacio de les hernies o trencadures.

EL BRAGUER ARTICULADOR-REGULADOR sistema Montserrat, es el mes practic y modern pera la retencio o curacio de les hernies per croniques y rebels que sigui.

Grans existencies de braguers petits de goma pera la radical curacio de les hernies congénites o de l'infancia y tot lo que s'refereix a Cirugia y Ortopedia.

Casa Montserrat, Unió, 34.—Tarragona

Proli Sordera!

Sorolls y derrames de les oreilles.—L' acció de l' AUDIOPHONE invisible. Innombrables cures.

El descobriment de l' AUDIPHONE invisible pera la curacio de la sordera, dels sorolls y remors de les oreilles, que a Fransa y a l' extranger ha causat la mes gran emocio, el periodic *La Médecine des Sens* la descriu magistralment y la nova edicio ilustrada que acaba de sortir, deu posseirla tothom.

Dels importants articles publicats per aquell periodic, sobressurt especialment: «Estudi erudit dels sentits de l' oido y 'ls seus orgues».

L' origen y l' exposicio de l' AUDIOPHONE INVISIBLE; modo de funcionar y son empleu; accio curativa en les afeccions de l' oido.

COM S' ESDEVÉ SORD: correlacio inevitable entre la gola, el nas y les oreilles; *varies causes de la sordera*, etz.

Un estudi cientific de l' anatomia fisiologica de l' orella donant l' exacte funcionament de l' orgue auditiu, etz.

D' ont provenen els remors, els rodaments de cap els derrames de les oreilles, etz.

En fi: baix el titol de *Tribuna de les cures*, un grapat d' observacions curioses, de explicacions conmovedores, triades de les mes interessants cures y les mes recents relatives a la sordera, als remors, derrames d' oreilles.

Ab el fi de propagar les excelencies de l' AUDIPHONE invisible y del procediment de l' Institut de la Sordera, cada dia

SE REPARTEIX GRATUITAMENT

el periodic *La Médecine des Sens*. Els lectors qu'encare no l'hagin rebut, se'ls prega l' demanar desseguida al Director de l' Institut de la Sordera, 19, rue de la Pépinière, Paris. *La Médecine des Sens* s'enviarà franc y sense cap gasto.

Consultes, tots els dies de les 10 a les 12 del matí y de les 3 a les 5 de la tarda.

LÍNIA REGULAR DE GRANS VAPORS IBARRA Y COMPANYIA Societat en comandit

SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Aguilas, Almeria, Málaga, Cádis, Sevilla, Bonanza, Huelva, (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina), Vigo, Marin, Villagarcia, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadea, Gijón, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes, Sant Sebastiá, Bayona y Burdeus.

Servei ràpit eventual pera l' Nort d' Espanya, ab escala en els ports de Valencia, Alacant, Málaga, Cádis, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao.

S' admets càrrega y passatger a preus reduts.

Sortirà d' aquets port el proxim dijous el magnific vapor espanyol

Cabo Oropeta

de 2.500 tonelades, capità Victor Urrutia. Admetent càrrega y passatgers pera 'ls esmentats ports.

Consignatari a Tarragona:

En MARIÁN PERES

CARNICERIA JOSEP RIBAS

Carn fresca de bou, moltó y anyell. Se serveixen tota classe d' encàrrecs y provisións.

Cos del Bou, nom. 12.—TARRAGONA